

เตรียมตัวตะลุยแดนอิเหนา...อินโดนีเซีย (1)

จารุพัฒน์ พานิชย์

ผู้อำนวยการฝ่ายรับประกันการส่งออก

ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย (EXIM BANK)

jarupatp@exim.go.th

สวัสดิ์ศรีรับท่านผู้อ่าน ภาคการส่งออกเป็นความคาดหวังสำคัญสำหรับการเติบโตของประเทศในปี 2557 ซึ่งมีการคาดการณ์ว่าในปีนี้อัตราการเติบโตของการส่งออกของไทยจะดีขึ้นตามการฟื้นตัวของเศรษฐกิจโลกและจะทำให้อัตราการเติบโตของการส่งออกเพิ่มขึ้นร้อยละ 5 แต่จากข้อมูลในเดือนมกราคมที่ผ่านมา ตัวเลขอัตราการเติบโตของการส่งออกไทยกลับหดตัวลงร้อยละ 1.98 เมื่อเทียบกับเดือนธันวาคมปีที่แล้ว หรือเท่ากับ 17,902 ล้านดอลลาร์สหรัฐ หรือประมาณ 5.78 แสนล้านบาท อย่างไรก็ตามหน่วยงานที่เกี่ยวข้องรวมทั้งภาครัฐเองยังคงคาดว่า การส่งออกจะเริ่มดีขึ้นในไตรมาส 2 ของปีนี้

หากเปรียบเทียบในเดือนมกราคมของทั้งสองปี จะพบว่าการส่งออกของไทยขยายตัวสูงขึ้นจาก 5.55 แสนล้านบาทในปี 2556 หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 4.1 ในการขยายตัวนี้ SMEs มีมูลค่าการส่งออกสูงถึง 1.57 แสนล้านบาท ซึ่งเพิ่มขึ้นจากเดือนเดียวกันของปีที่ผ่านมาร้อยละ 10.0 และเพิ่มขึ้นจากเดือนธันวาคมที่ผ่านมาคิดเป็นร้อยละ 9.42 มูลค่าการส่งออกของ SMEs ต่อมูลค่าการส่งออกรวมคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 27.2 ตลาดสำคัญของ SMEs ไทยเกือบทุกประเทศมีการส่งออกขยายตัวเพิ่มขึ้น ตลาดที่มีการส่งสินค้าออกไปมากที่สุดได้แก่ จีน รองลงมาคือ ญี่ปุ่น สหรัฐอเมริกา มาเลเซีย และอินโดนีเซีย

เหตุที่ผมเน้นไปที่อินโดนีเซีย เนื่องจากการส่งออกไทยไปอินโดนีเซียเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง สินค้าอุปโภคบริโภคของไทยมีคุณภาพ เป็นที่รู้จัก และนิยมในหมู่ชาวอินโดนีเซีย อีกทั้งอินโดนีเซียเป็นตลาดส่งออกที่มีประชากรมากที่สุด ในอาเซียน โดยมีจำนวนเกือบ 250 ล้านคนหรือร้อยละ 40 ของประชากรทั้งหมดในอาเซียน อินโดนีเซียมีอัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจเฉลี่ยระหว่างปี 2553-2556 สูงถึงร้อยละ 6.15 ต่อปี รายได้ประชาชาติ (GDP per Capita) เพิ่มขึ้นทุกปี และคาดว่าในปี 2560 จะมีรายได้ต่อครัวเรือนจะมากกว่า 6,250 ดอลลาร์สหรัฐและรายได้ประชาชาติประมาณ 5,000 ดอลลาร์สหรัฐต่อคน จากปัจจุบันที่อยู่ประมาณ 3,600 ดอลลาร์สหรัฐต่อคน โครงสร้างประชากรอายุน้อยกว่า 30 ปีมีถึงร้อยละ 30 รวมทั้งจำนวนประชากรชั้นกลางมีอยู่ถึง 45 ล้านคน

เมื่อปี 2554 ธนาคารกลางอินโดนีเซียสำรวจพบว่า คนชั้นกลางที่มีรายได้เฉลี่ยปีละ 2,200 ดอลลาร์สหรัฐต่อปี มีสัดส่วนราวร้อยละ 60.9 ขณะที่ชนชั้นสูงหรือผู้มีรายได้ต่อปีเกิน 7,000 ดอลลาร์สหรัฐต่อปีมีประมาณร้อยละ 17 แม้ตัวเลขผู้มีรายได้สูงมีสัดส่วนน้อย แต่ถ้าเทียบเป็นจำนวนคนแล้ว มีมากถึง 42.5 ล้านคน ซึ่งมากกว่าประชากรของมาเลเซียทั้งประเทศ ข้อดีอีกประการหนึ่งคือ การเพิ่มขึ้นของสัดส่วนดังกล่าวไม่ได้เกิดขึ้นเฉพาะในเมืองใหญ่เท่านั้น แต่ค่อนข้างกระจายตัวไปยังทุกเมืองสำคัญทั่วประเทศ ไม่ใช่เฉพาะจากรัฐ โดยปัจจัยสนับสนุนสำคัญคือ การเพิ่มขึ้นของประชากรและผลิตภาพแรงงานในเมืองสำคัญต่างๆ และแนวโน้มดังกล่าวจะยังคงเพิ่มขึ้น โดยคาดว่าจำนวนชนชั้นกลางในอินโดนีเซียจะเพิ่มกว่าเท่าตัวจากประมาณ 45 ล้านคนในปัจจุบันเป็นราว 93 ล้านคนในอีก 10 ปีข้างหน้า นั่นหมายถึงศักยภาพการขยายตัวของการบริโภคที่มหาศาล

นอกจากนี้ อินโดนีเซียยังเป็นโอกาสในการลงทุนของนักธุรกิจไทย เพราะอินโดนีเซียใช้เศรษฐกิจภายในประเทศเป็นตัวนำ ซึ่งมีสัดส่วนราวร้อยละ 70 ของ GDP ขณะที่การส่งออกมีเพียงประมาณร้อยละ 30 ทำให้มีการจ้างงานที่ต่อเนื่องจึงทำให้คนชั้นกลางก็มีรายได้เพิ่ม ทำให้คนอินโดนีเซียมีเงินเพิ่มมากขึ้นในกระเป๋าและนำมาเพิ่มการใช้จ่ายหมุนเวียนในระบบเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่องและทำให้เศรษฐกิจในประเทศเติบโตขึ้นเรื่อยๆ รวมทั้งอินโดนีเซียยังอุดมสมบูรณ์ไปด้วยทรัพยากรธรรมชาติ

ความน่าสนใจของอินโดนีเซียนี้ทำให้บริษัทยักษ์ใหญ่จากหลายประเทศตัดสินใจปักหมุดการลงทุนในประเทศนี้ ซึ่งรวมถึงบริษัทสัญชาติไทยด้วย แต่ส่วนใหญ่เป็นบริษัทขนาดใหญ่ที่เข้าไปลงทุนในอินโดนีเซียจำนวนมาก เช่น อุตสาหกรรมน้ำมัน เหมืองแร่ อาหาร หรือสถาบันการเงิน แต่สำหรับ SMEs แล้ว ยังมีไม่มากนัก เพราะยังมีความกังวลในด้านความเสี่ยงบางประการ เช่น เรื่องต้นทุน แรงงานที่มีทักษะ และยังมีอุปสรรคเรื่องกฎเกณฑ์และกฎหมายต่างๆ ที่ไม่แน่นอนและมักเปลี่ยนแปลงอยู่เป็นประจำ แต่ก็มีตัวอย่าง SMEs ที่ประสบความสำเร็จในการทำธุรกิจในอินโดนีเซีย เช่น บริษัท แบล็คแคนยอน (ประเทศไทย) จำกัด ผู้ดำเนินธุรกิจร้านกาแฟและอาหารไทยที่ขยายธุรกิจไปต่างประเทศหรือในตลาดอาเซียนเมื่อหลายปีก่อน และเปิดร้านสาขาหลายสิบสาขาในอินโดนีเซีย

อินโดนีเซียยังมีโอกาสและศักยภาพสูงทั้งในด้านการค้าและการลงทุน ผู้ประกอบการที่สนใจตลาดนี้ควรรีบศึกษา สำนวจ และเจาะตลาดอินโดนีเซียอย่างจริงจัง รวมถึงหาวิธีใช้ประโยชน์จากการที่จะเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในปลายปี 2558 เพื่อเข้าสู่ตลาดอินโดนีเซียกันเถอะครับ